

Ніколенко. Л.М. Реалізація принципу партнерства у взаємодії поліції та громади: Проектування безпечного середовища громадян: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 02 липня 2021р.). Донецький державний університет внутрішніх справ. Київ: «Компанія ВАІ ТЕ», 2021 С. 296-298.

Ніколенко Людмила Миколаївна,
докторка юридичних наук, професорка,
завідувачка кафедри господарсько-правових
дисциплін та економічної безпеки
Донецький державний університет внутрішніх справ

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПАРТНЕРСТВА У ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДИ

Проблема будівництва відносин між Національною поліцією та громадою є досить актуальною. Сучасна концепція розвитку поліції передбачає формування партнерських, прозорих відносин між поліцією та громадою, налагодження комунікації та діалогу з кожним членом громади. Від того, наскільки Національна поліція України зможе побудувати ці відносини, залежить ефективне функціонування інституту поліції в межах правового захисту громадян та держави, а також рівень взаємодії громадськості з правоохоронними органами.

Стаття 11 Закону України «Про Національну поліцію» визначає, що діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб. З метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад. Рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції. Оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України [1].

На теперішній час взаємодію поліції та громади в правоохоронній діяльності можливо розглядати як умову розвитку правової держави. В умовах прагнення України стати повноправним членом європейського співтовариства важливим є інтегрування міжнародних норм в українське законодавство. Прийняті ООН Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку [2] і Керівні принципи для ефективного здійснення Кодексу поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку [3] стали базисом при виробленні норм поведінки працівників поліції багатьох країн.

Співпраця поліції і громади розглядається як засіб вирішення проблем забезпечення громадського спокою і правопорядку, захисту основних прав і свобод особистості, запобігання та розкриття злочинів, надання сприяння та послуг суспільству з метою зниження рівня страху перед злочинністю, можливістю отримання тілесних ушкоджень і виникнення соціально-

Ніколенко. Л.М. Реалізація принципу партнерства у взаємодії поліції та громади: Проектування безпекового середовища громадян: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 02 липня 2021р.). Донецький державний університет внутрішніх справ. Київ: «Компанія ВАІ ТЕ», 2021 С. 296-298.

побутових заворушень [4]. Важливим документом, що встановлює основні правила діяльності поліцейських із забезпечення прав людини і основних свобод, є Декларація про поліцію, прийнята Парламентською асамблеєю Ради Європи. У Декларації наголошується, що поліція займає важливе місце у відносинах між державою та суспільством; умови, в яких змушена діяти поліція, пов'язані з ризиком для працівників і відсутність певних правил поведінки ускладнюють виконання працівникам своїх обов'язків. Етичні норми, яким повинен слідувати поліцейський, закріплені в Декларації про поліцію, повинні сприяти тісній співпраці поліції та громади [5]. Тобто свої відносини з громадою поліція в європейських країнах будує саме на підставі принципу партнерства.

Принцип партнерства можна розглядати як: систему взаємовідносин, які відбуваються у процесі певної спільної діяльності; спосіб взаємодії і взаємин, організованих на принципах рівності, добровільності, рівності та зацікавленості всіх її учасників; організаційна форма спільної діяльності, що передбачає об'єднання осіб на відповідних умовах розподілу праці та активної участі в її реалізації; спосіб взаємовідносин, за яких зберігаються права кожної зі сторін, чітко узгоджені та злагоджені дії учасників спільної справи, що ґрунтуються на засадах взаємовигоди та рівноправності [6, с. 71].

Саме на підставі принципу партнерства поліція повинна спрямувати свою діяльність з метою підвищення рівня залучення громади до забезпечення безпеки та громадського порядку, вирішення проблеми злочинності та її попередження в місцях проживання громадян тому, що такі завдання не можуть бути вирішені тільки поліцією. Партнерські відносини між поліцією та громадою можуть виражатися у різних формах від спільних проєктів та заходів до патрулювання та формування муніципальної варти.

На підставі вищезазначеного можна визнати, що поліцейська діяльність в нашій країні будується на підставі закріплених у національному законодавстві принципів з урахуванням сучасних тенденцій європейської інтеграції. Принцип партнерства, який покладений в основу функціонування всіх підрозділів поліції, спрямований на подальшу розбудову поліції як інституту європейського зразка.

Список використаних джерел:

1. Про Національну поліцію: Закону України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст.379.
2. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 17.12.1979 р. № 34/169. *Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_282#Text
3. Керівні принципи для ефективного здійснення Кодексу поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку: Резолюція Генеральної Асамблеї

Ніколенко. Л.М. Реалізація принципу партнерства у взаємодії поліції та громади: Проектування безпечного середовища громадян: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 02 липня 2021р.). Донецький державний університет внутрішніх справ. Київ: «Компанія ВАІ ТЕ», 2021 С. 296-298.

ООН від 24.05.1989 р. № 1989/61. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/d/d/150476.pdf>

4. Final act of the 1st CSCE Summit of Heads of State or Government. URL: <http://www.osce.org/node/39501>; Second CSCE Summit of Heads of State or Government, Paris, 19–21 November 1990. Supplementary document to give effect to certain provisions contained in the Charter of Paris for a New Europe. URL: <http://www.osce.org/node/39516>

5. Декларація про поліцію: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 08.05.1979 р. № 690. *Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_803#Text

6. Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів: вид. 2–ге, доп. і перероб. Укладач О.Є. Антонова. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2014. 100 с.